

Betydningen af § 8 klar. Jeg var overbevist om, at naar jeg nævnte en af disse „høiere“ Stænder, saa begreb man det ganske anderledes, end naar jeg holdt mig til det menige Følk, som sædvanlig hder Tjenesten og knap faaer Tak derfor. Jeg troer, at naar den ærede Minister vil lægge Mærke til Værtepligtsloven, saaledes som den hidtil har været, og § 8, som den nu er affattet, vil han vist give mig Ret i, at den ikke kan forstaaes paa anden Maade. Jeg vil derfor sige, at man skal bøde paa det Haarde, der kunde ligge deri, ved Organisation. Det vilde være ubilligt at udskrive en Læge, som havde truffet et af de høiere Nummere, til at udføre 16 Maaneders Tjeneste; men det vilde paa ingen Maade være ubilligt, om vi i en lille Hær sagde, at Enhver, der havde gjort sig duelig som Læge, en kort Tid skulde møde ved Hærtjenesten, for at godtgjøre, at han var stiftet til det militaire Lægekald, for derefter at henføres under Lægekrigsreserven. Enhver vil jo begribe, hvor vigtigt det er, naar man erindrer de Vanskeligheder, vi i saa Henseende havde under den foregaaende Krig; ogsaa af dette Hensyn har jeg valgt Lægen som Exempel, fordi det er ham, som ved sin vigtige Profession for Krigsprøvingen her staaer nærmest for Betragtningen. Det vil let falde i Sinene, hvor vigtigt det er at indrangere Lægerne under det militaire Væsen, navnlig der hvor man maa slabe en langt større Hær, end der under almindelige Omstændigheder kan holdes i de mindre Stater. Det er dette, vi bestandig maae have for Øie. Naar den ærede Minister nøie betragter Udtrykkene i § 8, vil han vistnok finde, at de just ere beregnede paa, at dette kan stee ved Lodtrækningen, saaledes at den Læge, der har truffet et lavere Nummer, skal tjene førend den Læge, der har truffet et høiere Nummer; men dersom man nødvendigviis skal have to Læger, saa maa man ogsaa kunne tage ham med det høiere Nummer; det vilde være det Samme som om Den, der havde det høiere Nummer, var Skrædder, og man nødvendigviis skulde have en militair Skrædder, saa maatte man tage Skrædderen. Det følger af Krigens Væsen, at man

tager Gjenstande hvor de findes, og Krigsforberedelserne, det vil sige Værnepligten, hvor den er personel, maae give Magt til paa en saa billig og hensigtsmæssig Maade som mulig at kunne gribe de Ting, som man bruger; thi det kan ikke hjælpe, at man faaer det, som man ikke kan bruge, og endnu mindre, at man maa undvære det, man skal bruge.

Justitsministeren: Jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand ikke har ganske Ret i den Maade, hvorpaa han optraadte imod mig. Jeg udtalte mig ikke imod § 8, men jeg udtalte mig imod de Bemærkninger, den ærede Rigsdagsmand knyttede til § 8, og i saa Henseende gjorde jeg opmærksom paa, at ved den Maade, hvorpaa den ærede Rigsdagsmand vilde have Forholdet stillet, stete der et Brud paa Ligheden. Jeg gjorde ingen Forskjel mellem dem, som den ærede Rigsdagsmand kalder de høiere Stænder og dem, som han henfører til det menige Følk, men jeg gjorde opmærksom paa, at naar man, fordi en Mand havde en bestemt Egenkab, i hvilken han kunde bruges i Armeen, for Lods vil udtage ham, behandlede man ham ubilligt ligeoverfor dem, der erholdt Afgang til Lodtrækning; den ærede Rigsdagsmands Ord gavede mig Anledning til at troe, at dette var hans Mening, og jeg vil ogsaa sige, at jeg vilde ansee det for et bestemt Brud paa Ligheden, naar en Mand, efterat Lodtrækningen havde fundet Sted, ved hvilken han havde faaet et saa høit Nummer, at han efter den anstillede Beregning vil blive fri, skulde udtages, fordi han havde Egenstaber, der gjorde ham dygtig til at tjene i Armeen; — har han først faaet Lov til at trække og faaet et høit Nummer, saa maa man ikke „gribe“ ham, naar ingen absolut Nødvendighed er tilstede, — og den kan da kun være tilstede i Krigstid.

Hvad angaaer § 16, skal jeg blot henlede den ærede Rigsdagsmands Opmærksomhed paa, at Paragraphen ender med de Ord: „De, der findes at være Søvante eller Besarne, ville ordentligviis kun være at anvende til Søkrigstjenesten.“ — „Ordentligviis“ staaer der.